

EUROPSKI PARLAMENT

2014 - 2019

Dokument s plenarne sjednice

9.3.2015

B8-0239/2015

PRIJEDLOG REZOLUCIJE

podnesen nakon izjave potpredsjednice Komisije/Visoke predstavnice Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku

u skladu s člankom 123. stavkom 2. Poslovnika

o ubojstvu Borisa Njemcova i stanju demokracije u Rusiji
(2015/2592(RSP))

**Tamás Meszerics, Rebecca Harms, Heidi Hautala, Peter Eriksson,
Helga Trüpel, Bart Staes, Ernest Urtasun, Barbara Lochbihler,
Reinhard Bütikofer, Indrek Tarand, Michèle Rivasi, Bronis Ropė**
u ime Kluba zastupnika Verts/ALE-a

RE\1053359HR.doc

PE552.218v01-00

HR

Ujedinjena u raznolikosti

HR

B8-0239/2015

**Rezolucija Europskog parlamenta o ubojstvu Borisa Njemcova i stanju demokracije u Rusiji
(2015/2592(RSP))**

Europski parlament,

- uzimajući u obzir svoja prethodna izvješća i rezolucije o Rusiji, posebno svoju Rezoluciju od 23. listopada 2012. o uvođenju zajedničkih viznih ograničenja za ruske dužnosnike upletene u slučaj Sergeja Magnickog¹, rezolucije od 13. lipnja 2013. o vladavini prava u Rusiji², od 13. ožujka 2014. o Rusiji: izricanje presude prosvjednicima koji su sudjelovali u događajima na trgu Bolotnaja³, od 23. listopada 2014. o zatvaranju nevladine organizacije „Memorial” (dobitnice nagrade Saharov 2009.) u Rusiji⁴ te Rezoluciju od 15. siječnja 2015. o Rusiji, a posebno o slučaju Alekseja Navalnog⁵,
 - uzimajući u obzir izjavu potpredsjednice Komisije /Visoke predstavnice Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku od 28. veljače 2015. o ubojstvu Borisa Njemcova,
 - uzimajući u obzir izjavu glasnogovornika potpredsjednice Komisije/Visoke predstavnice od 3. ožujka 2015. o tome da je zastupnici u Europskom parlamentu Sandri Kalniete zabranjen ulazak na državno područje Ruske Federacije,
 - uzimajući u obzir izjavu potpredsjednice Komisije/Visoke predstavnice Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku o produljenju pritvora Nadiji Savčenko,
 - uzimajući u obzir članak 123. stavak 2. Poslovnika,
- A. budući da je 27. veljače 2015. Borisa Njemcova, bivšeg zamjenika premijera Ruske Federacije i potom jednog od čelnika oporbe, hicima iz vatrenog oružja ubio nepoznati napadač na mostu Bolšoja Moskvoretskog u blizini Kremlja, koji obično izbliza nadziru policija i video kamere;
- B. budući da se ubojstvo dogodilo nedugo nakon što je Njemcov gostovao na neovisnoj radijskoj stanici Ekho Moskvy i uputio poziv slušateljima da sudjeluju u prosvjedu predviđenom za 1. ožujak 2015. u znak protivljenja gospodarskoj krizi, sveprisutnoj korupciji i ratu u Ukrajini; budući da je, u skladu s navodima njegovih suradnika, Njemcov sastavljao dosje s dokazima o navodnom pružanju podrške ruskih oružanih snaga separatističkim snagama u istočnim ukrajinskim regijama Donjecku i Luhansku te je navodno namjeravao objaviti to izvješće u ožujku 2015.;
- C. budući da su 1. ožujka 2015. deseci tisuća osoba sudjelovali u maršu u Moskvi i drugim

¹ SL C 68E, 7.3.2014., str. 13.

² Usvojeni tekstovi, P7_TA(2013)0284.

³ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2014)0253.

⁴ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2014)0039.

⁵ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0006.

ruskim gradovima u znak sjećanja na oporbenog političara i njemu u čast, pri čemu su nosili portrete Njemcova i natpise „Ja se ne bojim.”;

- D. budući da su 2. ožujka 2015. ruske vlasti zabranile ulazak Bogdanu Borusewiczu, predsjedniku poljskog Senata, i zastupnici u Europskom parlamentu Sandri Kalniete zbog njihovih „proturuskih aktivnosti”, a isto su učinile i zastupnici u Europskom parlamentu Rebeci Harms u rujnu 2014. i time potvrdile postojanje crne liste zapadnih ličnosti koja je napravljena u znak odmazde za zabranu putovanja koju su EU i SAD uveli za neke ruske građane;
- E. budući da su nakon ruske agresije na Ukrajinu ruske vlasti i državni mediji povećali pritisak na oporbu, disidente i nezavisne aktiviste te ih sve više zastrašuju, stvarajući tako ozračje straha za sve kritičare Kremlja koje se prikazuje kao izdajice;
- F. budući da je 4. ožujka 2015. sud u Moskvi odbio drugu žalbu zastupnice u ukrajinskom parlamentu Nadije Savčenko, koja štrajka glađu duže od 80 dana jer ju je Ruska Federacija nezakonito pritvorila;
- G. budući da je ubojstvo Njemcova posljednje u nizu medijski izuzetno popraćenih ubojstava aktivista za borbu protiv korupcije i boraca za ljudska prava, uključujući Alekseja Devotčenka, Nataliju Estemirovu, Aleksandra Litvinenka, Sergeja Magnickog, Stanislava Markelova i Anu Politkovsku; budući da ni u jednom od tih slučajeva krivci nisu privedeni pravdi;
- H. budući da se posljednjih godina stanje ljudskih prava u Rusiji stalno pogoršava i da su ruske vlasti donijele niz zakona koji sadrže nejasne odredbe, a koji se upotrebljavaju za daljnje ograničavanje djelovanja oporbenih aktera kao i aktera civilnog društva te za otežavanje ostvarenja slobode izražavanja i okupljanja;
- I. budući da se u okviru ruskog zakona o „stranim agentima” od nevladinih organizacija koje primaju financijska sredstva iz inozemstva i koje su „politički aktivne” zahtijeva da podnesu prijavu za uvrštavanje na poseban vladin popis stranih agenata, i budući da ih vlada u međuvremenu često izravno prikazuje kao „strane agente”, zbog čega su izložene dodatnom pomnom vladinom nadzoru te se od njih zahtijeva da u svim svojim publikacijama, izjavama za medije i izvješćima navedu da je autor strani agent;
- J. budući da provedba tog zakona podrazumijeva oštre mjere, poput racija koje provodi ured javnog tužitelja, zapljene imovine, administrativnih kazni i drugih mjera kojima je cilj prevencija i obeshrabrivanje organizacija civilnog društva u obavljanju njihova rada; budući da je Ministarstvo pravosuđa iskoristilo nove ovlasti koje su mu dodijeljene kako bi 42 skupine označilo kao „strane agente”, uključujući najstručnije i najpouzdanije organizacije za ljudska prava u zemlji te je kao izliku iskoristilo birokratske prepreke kako bi pokušalo zatvoriti više drugih skupina;
- K. budući da je u siječnju 2015. Duma napravila prvi korak prema donošenju novog zakona kojim bi se spriječile aktivnosti „nepoželjnih” stranih organizacija koje se smatraju prijetnjom nacionalnoj sigurnosti, javnom redu ili javnom zdravlju te kojim bi se vlastima omogućilo da zamrznu imovinu organizacije i kazne njezine zaposlenike novčanim kaznama ili kaznom zatvora u trajanju do osam godina;

- L. budući da se Ruska Federacija, kao punopravna članica Vijeća Europe i Organizacije za europsku sigurnost i suradnju, obvezala na poštovanje načela demokracije, vladavine prava i ljudskih prava; budući da stalna teška kršenja vladavine prava i donošenje restriktivnih zakona tijekom posljednjih mjeseci sve više dovode u pitanje usklađenost Rusije s njezinim međunarodnim i nacionalnim obvezama;
1. snažno osuđuje ubojstvo Borisa Njemcova i izražava sućut njegovoj obitelji te naklonost i podršku svim Rusima koji su se tijekom posljednjih dana okupljali na trgovima većih ruskih gradova kako bi zahtijevali obranu demokracije i okončanje ruske agresije na Ukrajinu;
 2. poziva na brzu, transparentnu i nepristranu istragu o okolnostima tog ubojstva kako bi se krivce privedo pravdi;
 3. smatra da je i to ubojstvo znak i rezultat atmosfere straha i zastrašivanja koja utječe na politički sustav Ruske Federacije, koji je tijekom posljednjih godina napravio drastičan zaokret prema autoritarnosti; snažno osuđuje činjenicu da su se, tek nekoliko sati nakon ubojstva Borisa Njemcova, u ruskim medijima proširile glasine u smislu da je to ubojstvo moglo biti počinjeno samo u interesu SAD-a, Ukrajine ili islamista;
 4. poziva ruske vlasti da okončaju sve oblike pritiska, represivnih mjera te bilo političkog bilo pravosudnog zastrašivanja oporbenih čelnika, predstavnika civilnog društva i neovisnih medija te da im omoguće da slobodno djeluju u skladu s temeljnim načelima ruskog Ustava;
 5. potiče ruska pravosudna tijela i tijela kaznenog progona da svoje dužnosti obnašaju na nepristran i neovisan način, bez uplitanja politike;
 6. poziva ruske vlasti da okončaju sve oblike uznemiravanja, uključujući verbalne i fizičke napade, usmjerene protiv svih boraca za ljudska prava na državnom području Ruske Federacije te da osiguraju da u svim okolnostima mogu neometano obnašati svoje zakonom dozvoljene aktivnosti;
 7. ponavlja ozbiljnu zabrinutost u vezi sa zakonom „o stranim agentima” i načinu njegove provedbe te poziva na njegovu reviziju; smatra da je definicija „političkih aktivnosti” nevladinih organizacija koje primaju financijska sredstva iz inozemstva dovoljno široka da vlada u stvarnosti njome može kontrolirati gotovo svaku organiziranu aktivnost u javnom životu;
 8. pozdravlja odluku Vrhovnog suda od 28. siječnja 2015. o odbijanju žalbe Ministarstva pravosuđa u kojoj se zahtijeva zatvaranje „Ruskog memorijalnog društva” i spominju navodna kršenja unutar njegove organizacijske strukture te poziva da se ostale nevladine organizacije koje su na popisu „stranih agenata” iz njega izbrišu;
 9. poziva Rusiju da potpuno ukine federalni zakon o „promicanju netradicionalnih spolnih odnosa” te slične regionalne zakone protiv propagande koji se koriste za ograničavanje ljudskih prava, posebno slobode izražavanja i okupljanja u vezi sa spolnom orijentacijom i rodnim identitetom; izražava iskrenu zabrinutost u vezi s negativnim posljedicama tih zakona na društvo jer se njima stvara okruženje u kojemu se

diskriminacija, govor mržnje i nasilje zbog mržnje prema pripadnicima LGBTI zajednice ne kažnjavaju; poziva potpredsjednicu Komisije/Visoku predstavnicu, Izaslanstvo EU-a u Rusiji i države članice EU-a da osude djela nasilja protiv pripadnika LGBTI zajednice i boraca za ljudska prava, da to pitanje povedu pred nadležnim ruskim dužnosnicima te da izraze svoju podršku civilnom društvu i vladinim inicijativama usmjerenima na praćenje slučajeva nasilja i obrazovanje osoblja zaduženog za provedbu zakona;

10. podsjeća da je važno da Rusija u potpunosti poštuje svoje međunarodne pravne obveze kao članica Vijeća Europe i Organizacije za europsku sigurnost i suradnju, te temeljna ljudska prava i vladavinu prava koji su utvrđeni u Europskoj konvenciji o ljudskim pravima i Međunarodnom paktu o građanskim i političkim pravima;
11. poziva potpredsjednicu Komisije/Visoku predstavnicu i Europsku službu za vanjsko djelovanje (ESVD) da se pobrinu da se u okviru savjetovanja između EU-a i Rusije o ljudskim pravima (kada se ta savjetovanja nastave) iznesu slučajevi svih osoba koje se progone iz političkih razloga i da se od ruskih predstavnika na tim savjetovanjima službeno zatraži da daju odgovore u vezi sa svakim pojedinim slučajem;
12. poziva predsjednike Vijeća i Komisije, kao i potpredsjednicu Komisije/Visoku predstavnicu da nastave pomno pratiti te slučajeve, da nadziru suđenja, da ova pitanja postavljaju u različitim oblicima i na sastancima s Rusijom te da izvijeste Parlament o razmjenama mišljenja s ruskim tijelima vlasti;
13. poziva Vijeće da donese jedinstvenu politiku prema Rusiji koja će 28 država članica i institucije EU-a obvezati na slanje snažne zajedničke poruke o ulozi ljudskih prava u odnosima EU-a i Rusije te o potrebi zaustavljanja pritiska na slobodu izražavanja, okupljanja i udruživanja u Rusiji;
14. traži od potpredsjednice Komisije/Visoke predstavnice i ESVD-a da se pobrinu da Unija u svakoj prilici, unutar granica ruskog nacionalnog prava, nastoji surađivati s organizacijama civilnog društva, uključujući one koje rade na promicanju vrijednosti demokracije, ljudskih prava i vladavine prava te ih podupirati;
15. apelira na Komisiju i ESVD da, s obzirom na trenutačnu fazu izrade programa financijskih instrumenata EU-a, povećaju financijsku pomoć EU-a ruskom civilnom društvu primjenom Europskog instrumenta za demokraciju i ljudska prava te financijskim sredstvima za organizacije civilnog društva i lokalne vlasti te da Forum civilnog društva EU-a i Rusije učine dijelom Instrumenta partnerstva i prekograničnih i multilateralnih programa u okviru instrumenta europskog susjedstva u svrhu pružanja održive i pouzdane dugoročne potpore;
16. poziva na trenutačno puštanje na slobodu Nadije Savčenko i na poštovanje njezinog imuniteta kao stalne članice Parlamentarne skupštine Vijeća Europe; izražava duboku zabrinutost za njezino zdravlje i traži od ruskih pravosudnih vlasti da primijene humanitarno pravo;
17. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi potpredsjednici Komisije/Visokoj predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, Vijeću,

Komisiji, vladama i parlamentima država članica, Vijeću Europe, Organizaciji za europsku sigurnost i suradnju te predsjedniku, vladi i parlamentu Ruske Federacije.